

EXPUNERE DE MOTIVE

Legea nr. 129/2019 a fost adoptată de Parlamentul României, la inițiativa Guvernului, în vederea transpunerii în legislația națională a *Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 141 din 5 iunie 2015, precum și a Directivei (UE) 2016/2.258 a Consiliului din 6 decembrie 2016 de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește accesul autorităților fiscale la informații privind combaterea spălării banilor, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 342 din 16 decembrie 2016.*

În mare măsură, legea reia, cu puține excepții, textul versiunii oficiale în limba română al actelor normative transpuse din legislația UE. Acolo unde intervin adăugiri, se poate cu ușurință observa, textul normei naționale devine confuz, excesiv și chiar contradictoriu. În aceste condiții, se observă textele referitoare la profesioniștii care exercită în mod independent profesii juridice și care sunt, practic, asimilați autorităților publice, instituțiilor de credit și celor financiare, denaturându-li-se în mod grav utilitatea și rolul social.

Aceste entități nu realizează în mod direct tranzacții suspecte de spălare de bani ori de finanțare a terorismului. Transferurile de bani se fac prin conturi și sunt sub supravegherea instituțiilor de credit sau financiare precum și a autorităților publice, după caz. În cazul tranzacțiilor cu numerar, precum și al celor care depășesc echivalentul a 10.000 euro, obligați (stipulată la art. 7) obligația de raportare este și rămâne valabilă.

Persoanele care exercită activități profesionale independente au, prin lege, organisme de conducere proprii sau organisme/autorități de supraveghere, după caz. Activitățile specifice principale sunt cele de reprezentare a clienților, consultanță sau înregistrare, în condiții reglementate de legi speciale. Așa cum este construit textul actual al legii, se creează premisa unei complicități a profesioniștilor independenți cu clienții ce ar putea fi implicați în activități suspecte de spălare de bani sau finanțare a terorismului.

În reglementările anterioare, pentru profesioniștii independenți obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte se realiza către organele de conducere a profesiei și nu direct către Oficiul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Nu a existat nicio justificare pentru schimbarea acestei proceduri. Prin prezenta propunere, obligația de raportare se realizează către organul de conducere sau organismul/autoritatea de supraveghere, astfel cum sunt reglementate prin lege, aceste entități urmând a transmite mai departe către Oficiu raportul suspect. Astfel, se păstrează și esența reglementării așa cum a fost avută în vedere de directivele transpuse, dar și corelarea cu reglementările specifice profesiilor exercitate independent.

Pe lângă argumentele de mai sus, propunerea vizează corectarea și sistematizarea textelor de la art. 5 care statuează entitățile raportoare. În special cu referire la profesioniștii independenți textele sunt puse de-a valma, sunt repetate, incoerente și confuze. Exemplific redând textul art. 5 alin. (1) lit. f și al textului corespondent din directiva UE:

- *notarii publici, avocații, executorii judecătorești și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare, valorilor mobiliare sau a altor bunuri ale clienților, operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți; constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care participă în numele sau pentru clienții lor în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile;*

(Legea 128/2019)

- *notari și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, atunci când participă, în numele și pe seama clientului, la orice tranzacție financiară sau imobiliară, sau când acordă asistență pentru planificarea sau efectuarea tranzacțiilor pentru client referitoare la:*
 - (i) cumpărarea și vânzarea de bunuri imobile sau entități comerciale;*
 - (ii) gestionarea banilor, a valorilor mobiliare sau a altor active ale clientului;*
 - (iii) deschiderea sau gestionarea de conturi bancare, conturi de economii sau conturi de valori mobiliare;*
 - (iv) organizarea contribuțiilor necesare pentru crearea, funcționarea sau administrarea societăților;*
 - (v) crearea, funcționarea sau administrarea de fiducii, societăți, fundații sau structuri similare;*

(Directiva (UE) 2015/ 849 a Parlamentului European și a Consiliului - din 20 mai 2015 - privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/ 2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/ 60/ CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/ 70/ CE a Comisiei).

Este cât se poate de evident că în timp ce textul Directivei este explicit, simplificat și sistematizat, norma de transpunere este confuză, repetitivă și dificil de interpretat și aplicat. Propun o adaptare care să respecte atât rigorile de redactare normativă, cât și corecta corespondență cu norma europeană ce se dorește a fi transpusă de norma națională. Prin corelare, dispozițiile referitoare la entitățile raportoare trebuie să se regăsească în tot cuprinsul legii în aceeași abordare.

Având în cele arătate, vă rog să susțineți adoptarea prezentei propuneri legislative.

Șerban NIȚOLAE

senator PSD